

KURJER WARSZAWSKI.

D. 21. Października. — Rok 1841.
Czwartek.

N° 281.

Jutro, S. Kordula.
Pierwsza Kwadra.

Zapis 2,000 złp. przez Jana Augustynowicza Referendarza Sta: uczyniony, na stały fundusz dla Kollegjaty Łowickiej, pod warunkiem odprawiania corocznie 2ch Mszy żałobnych za duszę s. p. X. Felixa Wodzińskiego, niegdyś Archidyakona tejże Kollegjaty, Rada Administracji zatwierdziła.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administracji: wydane 5go b. m. tej treści: Papier przeznaczony na bilety bankowe 1, 3, 10 i 25-rublowe, będzie koloru perłowego; na bilety 50 i 100 rublowe, koloru blade-różowego; papier ten będzie miał w sobie znaki wodne ciemne i jasne, odpowiednie wartości biletu, w językach: Rosyjskim i Polskim. Kształt biletów będzie podłużno-kwadratowy, lecz różny co do wielkości, stosownie do każdego rodzaju biletów, a mianowicie:

Bilety 1-rublowe mieć będą 5 cali w wysokości $3\frac{3}{4}$ zero:			
— 3	—	$5\frac{1}{2}$	— $3\frac{3}{4}$ —
— 10	—	$4\frac{1}{2}$	— $6\frac{1}{8}$ —
— 25	—	$4\frac{1}{2}$	— $6\frac{1}{8}$ —
— 50	—	$4\frac{3}{4}$	— $6\frac{3}{8}$ —
— 100	—	5	— $6\frac{3}{8}$ —

Bilety te opatrzone być mogą szczegółowymi drukarskimi ozdobami, które będą wybitane rozmaitemi kolorami. Oprócz napisów, ustanowionych artykuł: 2 i 4 Najwyższego Ukazu, każdy bilet opatrzony zostanie numerem porządkowym, powtórzonym 2 razy, rokiem fabrykacji biletu, oraz gryfem Prezesa i jednego Dyrektora i podpisem ręcym Naczelnika Wydziału lub Kontrolera Banku. Nakoniec będą na biletach znaki szczegółowe sekretne, które spisane zostaną protokółarnie w obecności jednego z Członków Banku; protokół ten będzie przedstawiony Dyrektorowi Głównemu Przydującemu w Komisji R. P. i Skarbu, a potem zachowany w Archiwum Banku. Przygotowany wzór każdego rodzaju biletu Bankowego, przedstawiony będzie przez Dyrektora Gł: do zatwierdzenia Rady Administracji; poczem, przed wypuszczeniem takowych w obieg, szczegółowy opis ich ogłoszonym będzie przez pisma publiczne. Wzory te zachowane będą w Archiwum Banku Polskiego, a przed ostatecznym puszczaniem biletów w obieg, każdej kassie w Królestwie posłany zostanie podobny wzór, urzędowo poświadczony. Wzory te mają być przez te kassy zwrócone Bankowi, po upływie 6ciu miesięcy od daty wypuszczenia w obieg każdego gatunku biletu. Bilety Bankowe, wystawione na ruble, przyjmowane być mają we wszystkich kassach Rządowych, w równi z monetą Brzeczącą, tak iak dotąd były i nadal, aż do

ich wycofania, przyjmowane będą bilety Bankowe na złote, dawniej wystawione; w stosunkach atoli między prywatnymi nikt nie może być zniewolonym do przyjmowania biletów Bankowych, jeśli zapłata w tym rodzaju monety poprzednio umówioną nie była. Bank obowiązany, w godzinach na to przeznaczonych, bez żadnej zwłoki wymieniać na gotowiznę bilety dotychczasowe, i bilety wystawione na ruble, bez żadnego potrącenia, stosując się w tym względzie ściśle do zasad przepisanych poprzednimi Najwyższymi Ukazami z dnia 21 Stycznia (2 Lut.) i 22 Października (3 Listop.) 1830 r. Stosownie do art. 6go Ukazu, wszystkie rozporządzenia, objęte poprzednimi Najwyższymi Ukazami co do biletów bankowych dotychczasowych, tyczące się przygotowania, rachunkowości i dozoru papieru przeznaczonego na bilety bankowe, niemniej iak fabrykacja tychże, przełiczenie i zachowywanie ukończonych, zamieni nie ich na stare, palenie braków i zużytych biletów, nakoniec utrzymywanie osobnych protokołów wszystkich tych czynności, mają zostać w swej mocy.

P. o. Ober Policmajstra Miasta Warszawy.
Niektórzy Panowie po uwolnieniu Sług, przetrzymują Książki do tychże należące, a nie składając takowych w Wydziale Kontroli Służących, niekiedy nawet przez kilka miesięcy, stają się przyczyną zamieszania, utrudzając Sługom zatrzymaniem Książek pozyskanie nowych obowiązków, a Wydziałowi Kontroli Służących możność dokładnego onych skontrolowania; obok tego w Składzie rzeczonoego Wydziału znajduje się jeszcze znaczna liczba książek należących do Sług, które w ostatnim kwartale służbę zmieniły. Dla tego p. o. Ober Policmajstra wzywa Osoby które książki odprawionych sług u siebie przetrzymują, aby takowe niezwłocznie w Wydziale Kontroli Służących złożyły, zaś te z osób które dotąd po odbiór książek do sług przez siebie utrzymywanych należących nie zgłosiły się, ostrzega niniejszym: iż z dniem 1m Listopada b. r. przedsięwzięta zostanie ogólna rewizja celem wysledzenia wszystkich Służących Kontroli unikających; każdy zatem utrzymujący sługę lub służącego bez książki służbowej, sam sobie winę przypisze, jeśli za uchybienie w tym względzie obowiązującym przepisom zasłużonej ka-

rze pieniężnej ulegnie, której każdy jeszcze uniknąć może, jeśli dopełni tę formalność przed końcem bieżącego miesiąca. Jenerał: Major *Storożenko*. Naczelnik Wydz.: *Bystrzanowski*. Sekr.: *Brodzki*. — W składach nut muzycznych *Sennewalda*, *Klukowski* i *Spieß* et komp., są do nabycia nowe Warjacje na fortepjan, ofiarowane J.W. Ig. *Turkułt* Ministrowi Sekre: St., przez *Emila Jenikez*, dzieło 2gie. — Wczoraj w Redakcji Kurjera od S. dla biednych będących pod opieką Tow: Dobroczynności złożono zł. 5. Przy pomniku z Xiążąt *Radziwiłłów Hrabiny Krasieńskiej*, wpłynęło złp. 16 gr. 11. Z Saskiego ogrodu wpłynęło zł. 5 gr. 24. — *Pryliński* Adwokat przy Sądzie Appellac., przeniósł mieszkanie pod Nr 2236 i 2302 przy ulicy Nowolipki, do domu *W. Lebisza*, wprost R. R. S. W. — Koncert wczorajszy 14-let: J.Panny *Julji Grünberg*, potwierdził chlubne o niej zdanie gazet zagranicznych. Podziwano w niej talent większy nad jej wiek, większy nad jej siły. Panna *Grünberg* okazuje na fortepjanie biegłość gry właściwą tylko Artystom kompletnie dojrzałym w swojej sztuce; okrywane też ją ciągle zasłużonemi oklaskami. Wykonane przez nią dzieła najcelniejszych Mistrzów, prawie były oddane z taką precyzją, jakby przez samych Kompozytorów. Do uprzyjemnienia tego muzycznego Wieczoru, przyczynił się *P. Wróblewski* dokładnem odegraniem Warjacji na flecie. Fortepjan użyty na Koncercie Panny *Grünberg*, pochodzi z cenionej Fabryki Pana *Kralla*. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Landarze* J.P. *Żółkowski*; po *Figlach* *Wiośniaczych* J.Panna *Gwozducha* i J.P. *Morys* po 2-kroć, i J.Pani *Witucha*.

Anglja. — Hrabia *Aberdeen* pod dniem 5tym h. m. kazał oznajmić przez Konsulat J.Jay w *Kolumbji*, że doniesienie umieszczone w gazecie nadwornej względem rozpoczęcia blokady *Kartageny*, bynajmniej nie jest ze strony Anglji uznaniem, jakoby Jenerał *Karmona* do zarządzenia tej blokady był upoważnionym. — W *Irlandji* zawiązało się towarzystwo celem wyrugowania wyrobów angielskich i zastąpienia ich krajowemi irlandzkiemi. — Na m. Czerwiec r. 1843 zapowiedziano zgromadzenie wszystkich

członków towarzystwa działającego przeciw handlowi niewolnikami. — Z dniem 25tym z. m. zaczyna się regularna żegluga parowa między Anglją a Indjami zachodniemi. — W ciągu h. r. statki angielskie transportowały za 723,919,400 zł. herbaty. — *Loed Melburn* przed opuszczeniem ministerstwa wyznaczył 2,000 zł. pensji *Pannie Klaperton*, siostrze nieszczęśliwego podróżnika tegoż nazwiska. — W Stanach Zjednoczo: obawiają się wybuchu rozruchów, na przypadek gdyby *Mał Leod* został uwolnionym. Z składu prochu w *Lokporcie* skradziono 65 beczek prochu i podobno zrobiono z nich ładunki. — Żółta febra wzmagą się w *Nowym Orleanie*. — Prezes w *Montewideo* przyjął pośrednictwo Anglji w sprawie z *Argentyńczykami*. — Pułkownik *Tod* zamyśla przybyć z *Heratu*, aby przedstawić sprawozdanie o stosunkach z *Persją*. Tymczasem wysłano z *Bombaj* do zatoki perskiej okręt *Endymjon*, aby oczekiwać na dalsze wypadki. — W *Kandaharze* grozi powstanie. — *Syhowie* wtargnęli do *Tybetu*, i zgromili *Chińczyków*; podobnież mieszkańcy *Lassy* w *Tybecie* mieli powstać przeciw władzy chińskiej. — *Czerkaski* zawiąwszy w tych dniach z *Taganrogu* do *Hulu*, nagle zajął się płomieniem. Znaczna część towarów spłonęła; szkody jest 200,000 zł. — Trzech członków teraźniejszego gabinetu stygnie też w świecie uczonym: Hrabia *Aberdeen* jako Prezes towarzystwa badaczów starożytności, Hrabia *Ripon* jako Prezes Królewskiego literackiego towarzystwa, i Hrabia *Grey* jako Prezes Królewskiego Instytutu Architektów angielskich.

Francja. — Wieść o wysłaniu korpusu obserwacyjnego ku granicy hiszpańskiej zda się potwierdzać. Zapewniają, że *Espartero* przed wybuchem powstania w *Pampelunie*, miał dowody spisku ułożonego. W skutek tego Rada Ministrów francuz; postanowiła wysłać korpus obserwacyjny ku granicy hiszp. Inni zapewniają, że wysłanie korpusu zostało spowodowane przez dawne przyrzeczenie udzielone Królowej *Krystynie*. — Dziennik handlowy donosi z pewnością, że w okolicy *Paryża* ściągają ochotników dla sprawy tejże Królowej, lecz *Monitor* paryzki zaprzecza. — Gazeta

Francuz: zapewnia, że *Don Karol* wkrótce wyda odezwę przestrzegającą *Karlistów*, aby nie przyjęli udziału w powstaniu *Jenerała Odonela*. — Z *Afryki* otrzymano depeszę, że korpus *Jenerała Baraguay* który 27go z. m. wyruszył z *Blidy*, zapotrząwszy *Miljanę* w żywność, wrócił 3go b. m. Nieprzyjaciel nie stawiał ważnego oporu jego pochodowi. — *Abdel Kader* z główną swoją siłą znajduje się przy punkcie zwanym *Most Szelifu*, jego piechota regularna składa się jeszcze z 5000 ludzi. Znaczne transporty amunicji i innych zapasów wojennych odbiera ciągle z *Maroko*. W odezwie do pokoleń, oświadczył im wszakże, iż ponieważ życzą pokoju, tedy mogą względem Francuzów zachowywać się spokojnie, unikając ich spotkania, i zostawić BOGU, wytepić niewiernych za pośrednictwem deszczów i słońca. — Według paryżkiego *Monitora* układy handlowe z *Ajentami Belgickimi* jeszcze nie są przzerwane. — Proces *Pani Lafarge* (*Lafarz*) toczący się obecnie przed sądem kassacyjnym w *Paryżu*, nie wzniesła tu uwagi Publiczności. — Niepociągają się wieść o wyjeździe *Królowej Krystyny*; 10go b. m. przyjmowała w swoim pałacu *Królowe Francuzów* i *Xzniczkę Adelajdę*, które jej składały powinszowania z powodu rocznicy urodzin *Królowej Izabelli*. Mnóstwo znakomitych *Hiszpanów* udało się także z tego powodu do pałacu *Krystyny*; uważano między niemi terazniejszego *hiszp.* *Posła Pana Olozaga*. — *Królowa Krystyna* w tych dniach miała złożyć w *Banku paryżkim* wszystkie swoje klejnoty, na które jej zaliczono summy ogromne. — 10go b. m. skonfiskowano dziennik legitymizny *Modę*. — *Xię Orleański* znajduje się często na obradach ministerjalnych. — Na rozkaz terazniejszego *Ministerstwa*, *Francuzi* ustąpili z swojej osady *Nossy Be* (wyspy) przy brzegach *Madagaskaru*. — Wzniesła tu uwagę pogłoska umieszczona w *dziennikach niemieckich*, iakoby *Anglicy* jeszcze nie ustąpili z *Akry*.

Hiszpanja. — *Monitor paryżki* donosi, iż *Jauraguay* (*El Pastor*) i *Muniagorri* oświadczyli się za powstaniem; podobnież pułk *Segowji* stanowiący załogę *Santony* wraz z 2ma *Jenerałami* miał

przejsć na stronę *Odonela*. — Za otrzymaniem w *Madrycie* wiadomości o zawzięciach *nawarskich*, *Espartero* natychmiast kazał wyprawie oddziały wojska do *Pampeluny* i innych miejsc zagrożonych. — Pałac *Reienta* teraz podobny jest do warowni; 20 wart go pilnie. — Z *Baionny* piszą: 5go b. m. przyszło w *Pampelunie* do walki *Bilbao* 5go b. m. rano oświadczyło się za *Królową Krystyną*; *Margrabia Alameda* Deputowany *Jenerały* prowincji *Alawy* stanął na czele zburzanego ludu. Odezwy *Odonela* w całym kraju są rozdzielone. *Wojsko* wysłane z *S. Sebastjanu* na jego poskromienie, oświadczyło się za *Królową*. — Z *Bordo* piszą: *Jenerał Leon* ma ogłosić reneję *Królowej Krystyny* w *Madrycie*, a *Jenerał Piquero* w *Witorji*. 4go b. m. spokojność trwała jeszcze w *Madrycie*. — Obawiano się, aby *Espartero* nie chwycił się środków okrutnych dla zapobieżenia swojemu upadkowi. — *Goniec* przeznaczony z *Madrytu* do *Baionny* został na drodze pojmany. — W *S. Sebastjanie* umysły są rozdwojone. *Załoga* cytaelli ustąpiła jeden posteranek milicji posiadającej miasto a opierającej się powstaniu. *Między Jenerałami Urbistondo a Alkaldą*, rozpoczęły się kroki nieprzyjacielskie; drugi ogłosił, że powstanie w *Madrycie* zostało usunierzone, i że po ukaraniu *hersztów*, *Espartero* na czele 14 bataljonów i pułku jazdy, wyruszył na prowincję. *Dwa pułki gwardji* na granicy *nawarskiej* oświadczyły się za powstaniem. — W *Kurjerze francuz*: czytamy: *Goniec* z *Hiszpanji* przywiódł wiadomość, że *Sarragossa* i *Logrono* oświadczyły się za *Esparterem*. Podobnież uczynił *Jenerał Koncha* znajdujący się pod *Tudelą* z brygadą piechoty. — *Jenerał Odonel* zagroził bombardowaniem *Pampeluny*, na przypadek gdyby mu odcięto dowóz żywności. Bombardowanie miało przyjść do skutku 5go b. m. wieczorem. — *Muniagorri* o którym głosiono, że oświadczył się za *Królową Krystyną*, przybył do *Baionny*. — *Gazeta Lipska* zawiera następującą wiadomość nadesłą z *Madrytu* drogą nadzwyczajną: W skutek dymisjonowania 80 officerów gwardji, w nocy 7go b. m. wykonano w *Madrycie* zamach celem uprowa-

dzenia młodej Królowej *Donny Izabelli*. Hallabardjery i reszta załogi uśmierzyli powstanie.

Niemcy. — Xiążę *Melternich* wrócił 10go b. m. do *Wiednia*.

Tureja. — Podróżnik niemiecki przedstawia stan *Albanji*, *Macedonji*, *Bułgarji* i *Rumelji* jako nader opłakany. Wpływ Porty prawie zgasł zupełnie, nie ma posłuszeństwa dla praw, a ten bezład codziennie staje się powodem występków. — *Beszyd Basza*, iako też *Lord Ponsonby* w tych dniach mieli wyjechać z *Stambułu*.

Rozmaitości. — 2go b. m. otworzono w *Paryżu* widowisko opery włoskiej operą *Purytanie*, śpiewak *Marjo* obiał rolę *Rubinięgo*. — Na widowisko dane 19go Lipca w *Rio Janeiro* z powodu Koronacji Cesarza Brazylii, napływ Publiczności do Teatru był tak ogromny, iż płacono za bilety po 100 razy więcej niż jest zwyczajna cena. Cała rodzina Cesarzka zaszczyliła Teatr swoją obecnością. — O 10tej wieczorem piękność londyńska skończyła do *Tamizy*, 2ch urzędników policji wydobyli dziewczynę i przywrócili ją do życia; nazajutrz stawiono samobójczynię przed sądem w *Guildhallu*, lecz winowajczyni wzbraniała się zeznać przyczyny swego postępku. W tem młody Człowiek nazwiskiem *Parrott*, śpieszy przed siranki sądu i woła głośno: »Wiem dla czego chciała odebrać sobie życie. Od czterech miesięcy miałem ją zaślubić, a ponieważ wczoraj było wesle iej siostry, ja zaś nie mogłem moiej narzeczonej poprowadzić do Ołtarza, przeto z rozpaczny skończyła w *Tamizę*." Sędzia: »Cóżby przeszkadzało waszemu połączeniu?" *Parrot*: »Niemam pieniędzy." »Ileż ci na to potrzeba?" »Dukat wystarczy." »Dobrze więc, poprowadź swoją narzeczoną do Ołtarza, a jak okaziesz akt ślubny, dam ci dukata." Narzeczeni usłuchali rady swego Dobroczynicy, i teraz stanowią parę szczęśliwą.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Berg Leopolda Małżonka Jenerała Adja: z Krakowa; *Łuszczewski* Michał Dzie: z Strug; *Górski* Romuald Dz: z Zawad; *Łasocki* Wład: Dzie: z Howa; *Grabczewski* Lud: Oby: z Kleszewa; *Zakrzewski* Fran: Oby: z Chrzanowa; *Skarzyński* Edmund Oby: z Popowa; *Krzyżowski* Florjan Dzie: z Krzymorz; *Andrzejkiewicz* Wład:

Dzie: z Gub: *Wileńskiej*; *Komirowski* Lud: Dzie: z *Budziszyna*; *Gadomski* Win: Dzie: z *Smoczewa*.

DONIESIENIA.

W Biurze Urzędu Muncypalnego M. Warszawy, w dniu 25/25 b. m. o godz: 12 w południe, odbędzie się licytacja na dostawę 900 kamieni WĘŻNY do fabryk więziennych w Sandomierzu, Kielcach i Janowie,

PANNY uzdatnione do Mód, mogą się zgłosić do Magazynu Dechazal przy ulicy Krakowskie Przedmiescie pod Nr 410.

Z dnia 14 na 15 b. m. Proboszczowi w Rembertowie pod Tarczynem, skradziono z Stajni parę KONI, 1) koni gniady bez odmiany, rosły, lat 13. 2) koni ciemno szpakowaty, rosły, lat 4; CHOMONT dobrych 3; UZDECZEK 3; LEJCA z surowcu białego; NASZELNIKI surowcowe z łanicuchami i SZTYNWAGA od wozu. Znalazca za daniem wiadomości do Stacji Pocztowej w Tarczynie o skradzionych Koniach i Rzeczach, otrzyma nagrody złp. 50. X. *Dąbrowski*.

Dzisiaj rano ciepła stopni 3. Wczoraj w południe 7.

TEATR WIELKI. Jutro 50 raz *Miłości Ułańskiej*. Widowisko *Akrobatów* i *Pantomima Zbójcy w Abruzzach*.

Amstorum dobrej KAWY, HERBATY i PONCZU, poleca się nowo założona Kawiarnia w Rynku Nowego Miasta pod Nr 322, po lewej stronie idąc do Franciszkanów do ulicy Przyrynek.

W nowo założonej Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 543, w domu zwanym Elerta, na teraz W. Ostrowskiego, dziś Orkiestra Krakowska pod dyrekcją Pana *Rajczaka*, grać będzie najnowsze kompozycje.

Dzisiaj przy ulicy Nowosentatorskiej obok Handlu Korzeni P. Rydla, pod Nr 476 Lit: D, w Domu P. Włodars: w Kawiarni, KWINTET *Modlińskiego* grać będzie.

Dzisiaj wieczorem w Hotelu Lipskim, familja *Szerber* grać i śpiewać będzie.

Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni w Gmachu Teatralnym, od ulicy Wierzbowej, Panny *Enger* grać będą.

Dzisiaj w Kawiarni pod Nr 600, przy ulicach Bielańskiej i Tłumac: w domu Lilpoka, kwintet *Kubetki* grać będzie.

Dzisiaj w Handlu Nowackiego na Podwalu, będzie grała familja *Czap*, rozmaite wyiątki z najnowszych Oper: i następnie 2 razy w tydzień t. i. w Czwartek i Niedziele. W tymże handlu dostać można różnych Trunków i Jedzenia.

Jutro w Handlu *Maięwskiego* przy ulicy Bednarskiej na śniadanie: *Jesiotr*, *Sandacz*, *Szczupak*, *Karp*, *Okon*, *Karaś*, *Lin*, *Węgorz*, *Zupa ryb:*, *Polędwica*, *Kotlety*, etc.